

Projektant:

mPlan

44-100 Gliwice, ul. Raciborska 1a/6

Biuro Planowania Przestrzennego

Piotr Łapeta

tel. 601 40 57 32

NIP 6462130651

e-mail mplan.biuro@gmail.com

Zamawiający :

Burmistrz Miasta Sanoka

ul. Rynek 1, 38-500 Sanok

Przedsięwzięcie:

**MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
TERENU POŁOŻONEGO W DZIELNICY ZATORZE M. SANOKA, O NAZWIE
„PŁOWIECKA - II”**

Temat opracowania:

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Opracowanie:

mgr inż. arch. Piotr Łapeta

SPIS TREŚCI

1. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.	4
2. Przedmiot prognozy.	7
2.1 Podstawa prawna opracowania.	7
2.2 Materiały i metody wykorzystane do wykonywania opracowania.	8
3. Dotychczasowe sposoby zagospodarowania, urządzania oraz użytkowania terenu.	8
3.1 Opis dotychczasowego sposobu zagospodarowania terenu i jego obecnego przeznaczenia.	8
3.2 Zabytki i pomniki przyrody.	9
4. Stan i zasoby środowiska.	9
4.1 Rzeźba terenu.	9
4.2 Warunki geologiczne i geotechniczne.	10
4.3 Gleby i warunki gruntowe.	10
4.4 Kopaliny.	11
4.5 Krajobraz.	11
4.6 Istotne cechy klimatu.	11
4.7 Aktualny stan jakości powietrza.	12
4.8 Hałas. 14	
4.9 Wody powierzchniowe.	15
4.10 Wody podziemne.	17
4.11 Zasoby przyrodnicze i ich ochrona prawna.	19
4.12 Struktura przyrodnicza obszaru w tym różnorodność biologiczna, rośliny i zwierzęta.	19
4.13 Powiązania przyrodnicze obszaru z jego szerszym otoczeniem.	19
5. Diagnoza stanu i funkcjonowania środowiska.	20
6. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji dokumentu.	20
7. Dotychczasowe zmiany w środowisku.	20
8. Międzynarodowe, wspólnotowe i krajowe cele ochrony środowiska.	20
9. Ocena zgodności dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania obszaru z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi.	22
10. Potencjalne zagrożenia środowiska związane z realizacją planu.	22
10.1 Zagrożenia dla gleb i powierzchni ziemi.	22
10.2 Zagrożenia dla wód podziemnych i powierzchniowych.	22
10.3 Zagrożenia dla powietrza.	23
10.4 Zagrożenia dla roślin i zwierząt.	24
10.5 Zagrożenia dla krajobrazu.	24
10.6 Zagrożenia dla klimatu.	24
10.7 Hałas. 25	
11. Ocena zagrożeń dla środowiska, które mogą powstawać na terenie objętym projektem planu oraz na terenach pozostających w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji jego ustaleń. 25	
12. Zanieczyszczenie powietrza.	27
13. Parkingi i drogi.	27
13.1.1 Działalność usługowa.	27
13.1.2 Wnioski.	29
13.2 Wprowadzanie ścieków do wód i ziemi, wytwarzanie odpadów, zanieczyszczenie gleby lub ziemi. 29	

13.3	<i>Ochrona powierzchni ziemi.</i>	32
13.4	<i>Udokumentowane złoża kopalin.</i>	32
13.5	<i>Hałas i wibracje.</i>	32
13.6	<i>Emitowanie pól elektromagnetycznych.</i>	33
13.7	<i>Ryzyko wystąpienia poważnej awarii.</i>	35
13.8	<i>Przekształcenia naturalnego ukształtowania terenu, zmiany w krajobrazie, przekształcenia środowiska kulturowego i klimatu.</i>	35
13.9	<i>Ocena wpływu ustaleń planu na świat roślin i zwierząt oraz na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych.</i>	36
13.10	<i>Ocena potencjalnych skutków transgranicznych.</i>	36
14.	<i>Ocena skutków realizacji ustaleń planu dla istniejących form ochrony przyrody oraz innych obszarów chronionych, w tym oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.</i>	36
15.	<i>Ocena określonych w projekcie planu warunków zagospodarowania terenów, wynikających z potrzeb ochrony środowiska.</i>	37
16.	<i>Ocena kierunków rozwoju zagospodarowania przestrzennego i innych ustaleń zawartych w projekcie planu.</i>	37
16.1	<i>Zgodność projektowanego użytkowania i zagospodarowania terenów z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym.</i>	37
16.2	<i>Proporcje pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania.</i>	38
17.	<i>Uwzględnienie wniosków wynikających z dokumentów powiązanych z projektem planu.</i>	38
18.	<i>Przewidywane metody analizy realizacji ustaleń planu.</i>	39
19.	<i>Propozycje działań minimalizujących i zapobiegających w odniesieniu do przedstawionych w prognozie potencjalnych zagrożeń środowiska związanych z realizacją ustaleń planu.</i>	41
20.	<i>Propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie planu.</i>	42

1. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego terenu położonego w dzielnicy Zatorze m. Sanoka, o nazwie „PŁOWIECKA - II” jest częścią procedury mającej na celu uchwalenie planu. Potrzeba opracowania prognozy wynika z art. 46 i art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 53 wyżej wymienionej ustawy zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym.

Przedmiotem prognozy jest oddziaływanie na środowisko projektu Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego terenu położonego w dzielnicy Zatorze m. Sanoka, o nazwie „PŁOWIECKA - II”, obejmującego obszar określony na załączniku graficznym do uchwały nr XXXIII/245/20 Rady Miasta Sanoka z dnia 27 sierpnia 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Plan obejmuje obszar położony w Sanoku w dzielnicy Zatorze, pomiędzy planowaną ulicą zbiorczą typu „Z”, budowanym łącznikiem pomiędzy obwodnicą miasta Sanoka a drogą krajową nr 28, ulicą Płowiecką torami kolejowymi i ulicą Stawiska, o pow. ok. 72,4 ha.

W granicach opracowania projektu planu znajduje się obszar objęty:

- obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego p.n. „PŁOWIECKA I” terenu położonego w dzielnicy Zatorze w Sanoku, przyjętym Uchwałą Nr XXVII/200/08 Rady Miasta Sanoka z dnia 15 maja 2008 r. (Publikacja: Dziennik Urzędowy Województwa Podkarpackiego Nr 47 poz. 1323 z dnia 23 czerwca 2008 r.),
- obowiązującym Miejskim Planem Zagospodarowania Przestrzennego terenu w dzielnicy Zatorze w Sanoku „Głowackiego 2”, między ulicami Warzywną i Głowackiego, przyjętym Uchwałą Nr LI/341/96 Rady Miasta Sanoka z dnia 18 grudnia 1996 r.

Zgodnie z ww. planami przedmiotowy obszar obejmuje tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną wraz z usługami. Obszar objęty opracowaniem został w niewielkim stopniu zagospodarowany zgodnie z ustaleniami tego planu, na przeważającej części tego obszaru znajdują się tereny użytkowane rolniczo.

Część obszaru objętego opracowaniem nie posiada obowiązującego planu miejscowego. W terenie tym znajduje się zabudowa Szpitala Specjalistycznego w Sanoku, ogródków działkowych, zabudo-

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

wa mieszkaniowa jednorodzinna położona wzdłuż ulic Głowackiego, Pogodnej, Niedzielskiego i Ciepłej oraz tereny zielone nad Potokiem Płowieckim.

Opracowanie planu jest niezbędne do realizacji swobody korzystania z własności w zakresie wynikającym z art. 21 i 64 Konstytucji RP i ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Celem opracowania planu jest uporządkowanie zasad zagospodarowania terenu objętego opracowaniem w związku ze zmianą w zakresie zasad obsługi komunikacyjnej, spowodowaną lokalizacją zrealizowanej obwodnicy miasta Sanoka, inną niż zakładano w obowiązującym planie miejscowym, a także w zgodności z ustaleniami nowego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Sanoka uchwalonego uchwałą Nr LV/479/22 Rady Miasta Sanoka z dnia 27 stycznia 2022 r.

Celem prognozy jest określenie możliwych do wystąpienia w środowisku przyrodniczym skutków, wynikających z realizacji ustaleń planu. W prognozie opisano uwarunkowania przyrodnicze obszaru objętego opracowaniem, jak również przeprowadzono analizę istniejącego stanu środowiska przyrodniczego pod kątem czystości powietrza atmosferycznego, wód powierzchniowych i podziemnych, gleb. Prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu zawiera m.in. analizę stanu i zasobów środowiska:

- obszar objęty opracowaniem znajduje się poza granicą obszaru Natura 2000,
- część obszaru objętego opracowaniem jest położona w zasięgu obszaru szczególnego zagrożenia powodzią,
- środowisko przyrodnicze w rejonie istniejącego osadnictwa zostało przekształcone antropogenicznie,
- rzeźba terenu w granicach badanego obszaru nie stwarza żadnych ograniczeń w jego zagospodarowaniu,
- w rejonie obszaru objętego opracowaniem nie występują udokumentowane złoża kopalin, ani tereny i obszary górnicze,
- dopuszczalne wartości stężeń podstawowych zanieczyszczeń w powietrzu nie są przekroczone.

W prognozie zawarto ocenę istniejącego stanu środowiska w obszarze objętym opracowaniem – środowisko przyrodnicze omawianego obszaru zostało poddane antropopresji o znacznym stopniu nasilenia.

Kolejno przeprowadzono symulację wariantu „0”, który w tym przypadku oznacza sytuację, kiedy plan nie zostałaby uchwalona i proponowane w niej rozwiązania nie zostaną zrealizowane. W przypadku braku realizacji dokumentu w terenach objętych opracowaniem będzie mogła powstać za-

budowa usługowa i mieszkaniowa.

Następnie dokonano analizy wpływu projektowanych rozwiązań na środowisko przyrodnicze oraz zidentyfikowano najważniejsze zmiany, jakie wynikają z nowego dokumentu. W prognozie przeanalizowano określone w projekcie rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne, w zakresie wymaganym ustawą, między innymi pod kątem zachowania zasad zrównoważonego rozwoju i zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi.

W toku ww. analiz stwierdzono, że ustalenia planu w niewielkim stopniu wpłyną na zmianę warunków obecnie istniejących. Projektowane zagospodarowanie terenu nie spowoduje znaczącego pogorszenia warunków naturalnych. Ustalenia planu nie zawierają rozwiązań, które mogą zdecydowanie negatywnie wpływać na środowisko przyrodnicze.

Wprowadzone do projektu planu zasady kształtowania zabudowy, zagospodarowania terenu i kształtowania ładu przestrzennego, spowodują, że będzie to uporządkowanie, kontynuacja i uzupełnienie istniejącego zainwestowania tego obszaru.

W celu zapewnienia właściwych warunków ochrony środowiska i ograniczenia lub wyeliminowania negatywnych skutków realizacji określonych w planie zasad zagospodarowania wprowadzono do treści jego ustaleń odpowiednie zapisy. Wyniki przeprowadzonych analiz i ocen przedstawiono w formie opisowej i graficznej.

Przestrzeganie wszystkich ustaleń planu zapewni ochronę tego obszaru i zabezpieczy w pełni walory środowiskowe, przyrodnicze i kulturowe.

Ustalenia planu zapewniają wystarczającą ochronę środowiska przyrodniczego i zdrowia ludzi. Realizacja ustaleń planu nie spowoduje żadnych skutków negatywnych poza obszarem opracowania oraz poza terenem gminy. Wszystkie istotne propozycje zapisów chroniących środowisko zostały wprowadzone do projektu planu. Ustalenia planu nie wiążą się ze zniszczeniem obiektów cennych z punktu widzenia ochrony przyrody i wartości kulturowych, a także nie spowodują zablokowania lub utrudnień w funkcjonowaniu istotnych korytarzy ekologicznych. Realizacja ustaleń projektu planu nie wpłynie negatywnie na wartość krajobrazową omawianego terenu oraz nie będzie mieć istotnego wpływu na klimat i środowisko kulturowe.

Nie przewiduje się istotnych zagrożeń dla środowiska wodno-gruntowego w wyniku realizacji ustaleń planu. Projekt planu nie wprowadza także żadnych zmian w stosunku do aktualnego przeznaczenia tych terenów, które mogłyby wpłynąć na znaczący wzrost emisji hałasu lub które mogłyby stanowić istotne źródło promieniowania zagrażającego zdrowiu ludzi.

Realizacja ustaleń planu nie będzie negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszarów Natura 2000.

Zapisy projektu planu uwzględniają niezbędne powiązania z planami i programami nadrzędnymi i równorzędnymi, nie mają też wpływu na cele ochrony i spójność sieci obszarów Natura 2000. W prognozie wskazano ustalenia planu uwzględniające cele ochrony środowiska określone w dokumentach ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, w tym w szczególności na cele środowiskowe zawarte w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, takie jak dążenie do objęcia systemem odprowadzania i oczyszczania ścieków całości obszaru zurbanizowanego miasta.

Przestrzeganie ustaleń planu, rozwiązań zaproponowanych w prognozie, indywidualnych rozwiązań projektowych dla planowanej inwestycji, a przede wszystkim zasad ochrony środowiska to warunki konieczne by wyeliminować lub ograniczyć lokalne ujemne zmiany w środowisku naturalnym. Na podstawie analizy ustaleń zawartych w projekcie planu nie stwierdzono możliwości wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko, których źródło wyływałoby bezpośrednio z jego ustaleń.

2. Przedmiot prognozy.

Przedmiotem prognozy jest określenie skutków oddziaływania na środowisko projektu Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego terenu położonego w dzielnicy Zatorze m. Sanoka, o nazwie „PŁOWIECKA - II”, obejmującego obszar określony na załączniku graficznym do uchwały w granicach określonych na załączniku graficznym do uchwały nr XXXIII/245/20 Rady Miasta Sanoka z dnia 27 sierpnia 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Materiałem wyjściowym do sporządzenia prognozy jest projekt planu, który zawiera część tekstową i graficzną.

Obszar ten posiada aktualne opracowanie ekofizjograficzne.

2.1 Podstawa prawna opracowania.

Opracowanie wykonano na podstawie art. 46 i art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 53 wyżej wymienionej ustawy zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Rzeszowie pismo nr WOOS.411.1.135.2021.AP.4 z 2.11.2021 r. oraz Pań-

stwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Sanoku pismo nr PSNZ.9020.9.2.3.2021 z 6.10.2021 r.

2.2 Materiały i metody wykorzystane do wykonywania opracowania.

Opracowanie wykonano w oparciu o analizę materiałów kartograficznych w różnych skalach oraz dostępnych artykułów naukowych, prac monograficznych i studialnych oraz materiałów planistycznych. Przeprowadzono rozpoznanie terenowe obszaru opracowania z oceną stanu środowiska. Podczas badań terenowych zwrócono szczególną uwagę na zmiany zachodzące w środowisku pod wpływem działalności człowieka. Sprawdzone zgodność planu z nadrzędnymi i równoległymi planami i programami z zakresu ochrony środowiska.

3. Dotychczasowe sposoby zagospodarowania, urządzania oraz użytkowania terenu.

3.1 Opis dotychczasowego sposobu zagospodarowania terenu i jego obecnego przeznaczenia.

Obszar objęty opracowaniem planu jest położony w Sanoku w dzielnicy Zatorze, pomiędzy planowaną ulicą zbiorczą typu „Z”, budowanym łącznikiem pomiędzy obwodnicą miasta Sanoka a drogą krajową nr 28, ulicą Płowiecką torami kolejowymi i ulicą Stawiska, o pow. ok. 72,4 ha.

W granicach opracowania projektu planu znajduje się obszar objęty:

- obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego p.n. „PŁOWIECKA I” terenu położonego w dzielnicy Zatorze w Sanoku, przyjętym Uchwałą Nr XXVII/200/08 Rady Miasta Sanoka z dnia 15 maja 2008 r. (Publikacja: Dziennik Urzędowy Województwa Podkarpackiego Nr 47 poz. 1323 z dnia 23 czerwca 2008 r.),
- obowiązującym Miejskim Planem Zagospodarowania Przestrzennego terenu w dzielnicy Zatorze w Sanoku „Głowackiego 2”, między ulicami Warzywną i Głowackiego, przyjętym Uchwałą Nr LI/341/96 Rady Miasta Sanoka z dnia 18 grudnia 1996 r.

Zgodnie z ww. planami przedmiotowy obszar obejmuje tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną wraz z usługami. Obszar objęty opracowaniem został w niewielkim stopniu zagospodarowany zgodnie z ustaleniami tego planu, na przeważającej części tego obszaru znajdują się tereny użytkowane rolniczo.

Część obszaru objętego opracowaniem nie posiada obowiązującego planu miejscowego. W terenie tym znajduje się zabudowa Szpitala Specjalistycznego w Sanoku, ogródków działkowych, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna położona wzdłuż ulic Głowackiego, Pogodnej, Niedzielskiego i Cie-

plej oraz tereny zielone nad Potokiem Płowieckim.

3.2 Zabytki i pomniki przyrody.

Na analizowanym terenie występują 2 pomniki przyrody znajdujące się w rejestrze prowadzonym przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

W obszarze objętym opracowaniem występują też obiekty zabytkowe, w tym obiekt wpisany do Rejestru Zabytków, budynki wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków, a także stanowiska archeologiczne.

4. Stan i zasoby środowiska.

4.1 Rzeźba terenu.

Według podziału fizyczno – geograficznego obszar objęty opracowaniem leży w obrębie: prowincji – Karpaty Zachodnie i Podkarpacie, podprowincji – Zewnętrzne Karpaty Zachodnie, makroregionie – Pogórze Środkowobeskidzkie, mezoregionie – Pogórze Bukowskie, mikroregionie – Kotlina Sanocka.

Pogórze Bukowskie obejmuje pas wzgórz i kotlin o wysokościach na ogół od 300 do 500 m n.p.m., rozciągających się równoleżnikowo między Kotliną Jasielsko-Krośnieńską na północy a Beskidem Niskim na południu, przez Pasma Bukowicy. Na wschodzie Kotlina Sanocka oraz Góry Słonne oddzielają Pogórze Bukowskie od Gór Sanocko-Turczańskich i Bieszczadów Zachodnich.

Kotlina Sanocka zajmuje wąskie, równoleżnikowe obniżenie terenu o przebiegu z południowego wschodu na północny-zachód. Obejmuje pas niskich wzgórz i kotlin o wysokościach ok. 290-300 m n.p.m., ograniczony od południowego zachodu Pogórzem Bukowskim i Kliszkowymi Wyżniami (będącymi już pasmem wzgórz wewnątrz Dołów Jasielsko-Sanockich) i odgraniczające kotlinę od Kotliny Haczowskiej. Od północnego zachodu kotlinę ogranicza w południowej części Pasma Olchowieckie Gór Słonnych należące do Gór Sanocko-Turczańskich, a na północ od Przełomu Sanu w Trepczy Masyw Kopacza i Wroczeń należące do Pogórza Dynowskiego. Kotlina na północnym zachodzie przechodzi w Kotlinę Haczowską (280-300 m n.p.m.) tworząc z pozostałymi Kotlinę Jasielsko-Krośnieńską będącą częścią Dołów Jasielsko-Sanockich. Południowo-wschodnią granicę kotliny stanowi Pasma Wiechy z kulminacją Księża Góra 488 m n.p.m. i dalej wzgórze Kocaby do zwężenia doliny Sanu w okolicy Góry Sobień.

W krajobrazie miasta przeważają niewysokie wzniesienia rozcięte szeroką doliną Sanu oraz dolinami jej bocznych dopływów.

Teren objęty opracowaniem jest położony na wysokości ok. 290 – 340 m n.p.m. Teren opada w

kierunku północnym i północno-zachodnim w stronę Potoku Płowieckiego i jej dopływu. W zachodniej części obszaru występują naturalne uskoki terenu. Terenami o najkorzystniejszych warunkach ekofizjograficznych dla lokalizacji zabudowy są stoki o nachyleniu do 8%, to jest teren położony w północnej części obszaru wzdłuż ulicy Płowieckiej i w części północno-wschodniej.

4.2 Warunki geologiczne i geotechniczne.

Pod względem geologicznym obszar objęty opracowaniem leży w części środkowej nasunięcia Zewnętrznych Karpat Fliszowych na przedpole Zapadliska Przedkarpackiego. Karpaty zewnętrzne (fliszowe), będące najbardziej zewnętrzną jednostką Karpat, zbudowane są ze skał osadowych powstałych w zbiorniku geosynkinalnym. Zróżnicowanie litologiczne osadów kredowo-paleogeńsko-neogeńskich oraz styl zaburzeń pozwalają wyróżnić w Karpatach zewnętrznych kilka jednostek tektoniczno – facjalnych. Obszar miasta leży w całości w centralnej depresji karpackiej. Od północy ograniczonej czołowym spiętrzeniem jednostek śląskiej i śląsko-podśląskiej, od południa jej granicę stanowią fałdy przeddukielskie. W części północno-wschodniej należy do niej także wewnętrzne synklinorium jednostki skolskiej. Budowa geologiczna Dołów Jasielsko—Sanockich jest mało zróżnicowana, pomimo występowania tu skał różnowiekowych. Dominują warstwy krośnieńskie wieku oligoceńskiego, zbudowane z szarych, silnie uwapnionych, bogatych w mikę piaskowców i dużo uboższych w węglany łupków marglistych. W niżej położonych częściach Dołów Jasielsko – Sanockich zalegają czwartorzędowe utwory o charakterze napływowym, wykształcone w postaci teras i stożków napływowych o różnej miąższości (3 do 5 m), zbudowane ze żwirów, ilów i glin.

Powierzchniowymi utworami geologicznymi na całym obszarze objętym opracowaniem są piaskowce, łupki, ilowce i rogowce. Wg opracowań archiwalnych na terenie objętym opracowaniem stropowe partie podłoża budują gliny deluwialne i wietrzliny (gliny średnie i lekkie, gliny skaliste), które są gruntami nośnymi nadającymi się do bezpośredniego sadowienia budynków.

4.3 Gleby i warunki gruntowe.

W obszarze objętym opracowaniem występują gleby brunatne i rdzawe.

W granicach miasta Sanoka występują gleby wytworzone z wietrzelin skał osadowych, a w dolinie rzeki San – wytworzone z mad.

W obszarze objętym opracowaniem występują gleby klas III, IV i V. Gleby występujące na tym terenie uzyskały zgodę na zmianę przeznaczenia dla celów nierolniczych. W obszarze objętym opracowaniem przeważają tereny nie wykorzystane jeszcze pod zabudowę. Tereny te to w większości grunty rolne odłogowane, porośnięte roślinnością trawiastą, i samosiejkami. Niewielkie powierzch-

nie są zajęte pod uprawy rolne, sady.

4.4 Kopaliny.

W rejonie obszaru objętego opracowaniem nie występują udokumentowane złoża kopalin.

4.5 Krajobraz.

Wybitne wartości krajobrazowe obszaru miasta Sanoka związane są głównie z usytuowaniem miasta w lewobrzeżnej części zakola meandrującego Sanu, urozmaiconym ukształtowaniem terenu, szatą roślinną oraz cennymi walorami kulturowymi krajobrazu miejskiego.

O wysokich walorach krajobrazowych miasta Sanoka świadczy włączenie części obszaru miasta do granic Parku Krajobrazowego Gór Słonnych, utworzonego rozporządzeniem Wojewody Krośnieńskiego w marcu 1992 r. Obszar objęty opracowaniem znajduje się poza granicą Parku krajobrazowego i jego otuliny.

Obszar objęty opracowaniem znajduje się w dolinie Potoku Płowieckiego. Północna i północno-wschodnia część obszaru opracowania jest najbardziej przekształcona antropogenicznie. Występuje tam zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna w rejonie ul. Płowieckiej, Głowackiego, Pogodnej i Ciepłej. W obszarze tym występuje wiele budynków wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków. Przy ul. Stawiska znajduje się kompleks zabudowy Szpitala Specjalistycznego w Sanoku i ogródki działkowe. Przez obszar objęty opracowaniem przebiegają napowietrzne linie elektroenergetyczne średniego i wysokiego napięcia oraz gazociąg.

W terenach nie zajętych pod zabudowę występują odłogowane grunty rolne.

Pod względem typologii krajobrazu naturalnego w obszarze objętym opracowaniem występuje typ krajobrazu wyżyn i niskich gór, krzemianowe i glinokrzemianowe - erozyjne, pogórzy.

4.6 Istotne cechy klimatu.

Klimat Sanoka i okolic ma charakter podgórski o stosunkowo silnych cechach kontynentalnych. Kształtują go (w kolejności wpływu): masy powietrza polarno morskiego, polarno kontynentalnego i arktycznego. Efektem tego są stosunkowo chłodne wiosny i pogodne, późne lata. Średnia temperatura roczna oscyluje w granicach 7-8 stopni; najzimniejszym miesiącem jest luty, a najcieplejszym lipiec. Opady należą do najobfitszych w Polsce, przy czym ich minimum przypada w styczniu a maksimum w lipcu. Przeważają ciepłe i suche wiatry południowe i południowo-zachodnie, a wiatrom halnym - będącym skutkiem przemieszczenia się wielkich mas powietrza z południa - towa-

rzyszy gwałtowny wzrost temperatury przy obniżonej wilgotności, co zimą powoduje odwilże i topnienie śniegu. Korzystne warunki klimatyczne występują tu w obrębie wyniesień terenu, zwłaszcza o ekspozycji południowej, zachodniej i wschodniej. Obszary te charakteryzują się dobrym nasłonecznieniem, dobrym przewietrzaniem, korzystnymi warunkami termicznymi i wilgotnościowymi. Mniej korzystne warunki występują na stokach północnych, gdzie występuje większa wilgotność, częstsze przymrozki i większa częstotliwość mgieł. Najbardziej niekorzystnymi warunkami klimatycznymi charakteryzują się wąskie dolinki, gdzie występują częste inwersje temperatury i stagnacja wychłodzonego powietrza.

Biorąc pod uwagę dostępne dane można dokonać następującej charakterystyki klimatycznej miasta Sanoka:

- średnia roczna temperatura powietrza wynosi od 7 do 8°C,
- średnia temperatura w zimie waha się od – 3°C do -4°C,
- średnia temperatura w lecie od 17°C do 18°C,
- średnia siła wiatru 5-10 m/s,
- jesienią występuje przewaga wiatrów wschodnich i północno-wschodnich,
- latem występuje przewaga wiatrów zachodnich,
- przeciętna roczna suma opadów wynosi 750-800 mm,
- przeciętna ilość opadów latem wynosi 250-400 mm,
- przeciętna ilość opadów zimą wynosi 80-180 mm,
- okres zalegania pokrywy śnieżnej wynosi 60-150 dni, pojawia się ona na przełomie listopada i grudnia, a zanika na przełomie marca i kwietnia.

Pod względem warunków klimatu lokalnego obszar objęty opracowaniem charakteryzuje się korzystnymi warunkami topoklimatycznymi. Morfologicznie obszar jest nachylony w stronę doliny Potoku Płowieckiego, stąd występują w tym obszarze stoki o ekspozycji północno-zachodniej, północnej i północno-wschodniej, jednak obszar jest dobrze nasłoneczniony, dobrze przewietrzany oraz wolny od zastoisk zimnych mas powietrza.

4.7 Aktualny stan jakości powietrza.

Aktualny stan jakości powietrza (tło) określany jest jako stężenie uśrednione dla roku, dla tych substancji, dla których w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2021 roku, poz. 845) wyznaczone są do-

puszczalne poziomy stężenia w powietrzu.

Według informacji WIOŚ w Rzeszowie w Rocznej ocenie jakości powietrza w województwie podkarpackim – raport za 2017 r.:

- wyniki modelowania zanieczyszczenia powietrza dwutlenkiem siarki, przeprowadzone w województwie podkarpackim dla roku 2017 potwierdziły dotrzymanie obowiązujących norm dla tego zanieczyszczenia na obszarze całego województwa. Najwyższe stężenia dobowe w granicach 32-38 % normy wskazane zostały w Dębicy, Sanoku i Mielcu,
- Stężenia średnioroczne benzenu w wyznaczonych punktach pomiarowych nie wykazały przekroczenia dopuszczalnej normy rocznej,
- Wyniki pomiarów dwutlenku azotu ze stacji monitoringu powietrza oraz wyniki modelowania wykonane dla NO₂ za rok 2017 wykazały dotrzymanie obowiązujących dla tego zanieczyszczenia poziomów dopuszczalnych dla stężeń 1-godzinnych i średniorocznych w kryterium ochrony zdrowia.
- W 2017 r. na żadnej stacji pomiarowej w województwie podkarpackim nie wystąpiło przekroczenie dopuszczalnego stężenia średniorocznego pyłu zawieszonego PM₁₀. W strefie podkarpackiej pomiary wykazały przekroczenie normy dobowej pyłu PM₁₀ na wszystkich stacjach pomiarowych zlokalizowanych na zurbanizowanych terenach miejskich (w tym także w stacji zlokalizowanej w Sanoku przy ul. Sadowej). Przekroczenia 24-godzinne pyłu PM₁₀ zanotowano głównie w sezonie grzewczym. Najwięcej przekroczeń wystąpiło w styczniu. Maksymalne wartości stężeń dobowych pyłu PM₁₀ zanotowane na stacjach tła miejskiego wyniosły 146-284 µg/m³ (292-568 % normy).
- Wyniki pomiarów pyłu zawieszonego PM_{2.5} ze stacji monitoringu powietrza oraz wyniki modelowania rozkładu stężeń średniorocznych PM_{2.5} za rok 2017 wykazały przekroczenie wartości dopuszczalnej ustalonej dla PM_{2.5} w powietrzu dla fazy II na obszarze województwa podkarpackiego, w tym także w Sanoku,
- Wyniki pomiarów benzo(a)pirenu ze stacji monitoringu powietrza oraz wyniki modelowania rozkładu stężeń średniorocznych B(a)P za rok 2017 wykazały przekroczenie średniorocznego poziomu docelowego ustalonego dla B(a)P w powietrzu w kryterium ochrony zdrowia na obszarze województwa podkarpackiego, w tym także w Sanoku,

Zanieczyszczenia gazowe objęte programem badań na terenie województwa podkarpackiego w roku 2017, tj. dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla, benzen i ozon (w kryterium ochrony zdrowia) oraz dwutlenek siarki, tlenki azotu i ozon (w kryterium ochrony roślin) osiągały na te-

renie województwa stężenia nieprzekraczające obowiązujących dla tych substancji wartości kryterialnych zarówno ze względu na ochronę zdrowia, jak i ochronę roślin. Pozwoliło to na zakwalifikowanie wszystkich stref z terenu województwa podkarpackiego pod względem zanieczyszczenia powietrza tymi substancjami, dla obu kryteriów, do klasy A.

Wyniki badań powietrza atmosferycznego prowadzone w 2017 r. oraz wyniki modelowania rozkładu stężeń nadal wykazały ponadnormatywne zanieczyszczenie powietrza w województwie podkarpackim pyłem zawieszonym PM10 mierzonym w kryterium ochrony zdrowia. W końcowej klasyfikacji strefa podkarpacka została zaliczona do klasy C. Na terenie województwa podkarpackiego, w tym dla Sanoka wyznaczono obszary przekroczeń w zakresie normy dobowej pyłu PM10. Objęły one swoim zasięgiem 231,8 km² (1,3 % regionu) zamieszkałych przez 500 078 mieszkańców. Podobna sytuacja dotyczy przekroczeń pyłu PM2,5.

Działania wynikające z tej klasyfikacji, to m.in.:

- wdrażanie dla rejonów przekroczeń w województwie podkarpackim naprawczych Programów Ochrony Powietrza w zakresie PM10 i PM2,5,
- monitorowanie, w kolejnych latach przez WIOŚ w Rzeszowie stopnia zanieczyszczenia powietrza pyłem PM10 i PM2,5 na obszarach objętych naprawczymi Programami Ochrony Powietrza, w aspekcie efektów przeprowadzanych inwestycji na rzecz poprawy jakości powietrza.

4.8 Hałas.

Stan środowiska ze względu na jego zanieczyszczenie hałasem i wibracjami określa się jako klimat akustyczny, rozumiany jako wynik różnych grup hałasu i wibracji: komunikacyjnych, przemysłowych i innych.

W Sanoku największym źródłem hałasu jest ruch samochodów na drogach tranzytowych do przejść granicznych w Medyce i Krościenku przebiegających przez teren miasta.

W 2017 r. WIOŚ w Rzeszowie przeprowadził pomiary hałasu drogowego w Sanoku w 6 punktach pomiarowych w rejonie ul.: Jana Pawła II, Kościuszki, Mickiewicza, Słowackiego, Traugutta, Przemyskiej. Badania monitoringowe objęły wyznaczenie wskaźników: LAeqD, LAeqN, LDWN, LN. Równoważny poziom hałasu (LAeqD, LAeqN) wyznaczono w 5 punktach, długookresowe wskaźniki hałasu (LDWN, LN) wyznaczono w 1 punkcie. W trakcie badań określono także dane pozaakustyczne, prowadzono ewidencję natężenia i struktury ruchu pojazdów, z uwzględnieniem pojazdów ciężkich. Łączna długość przebadanych odcinków reprezentatywnych dróg wyniosła 2,45 km, co stanowi ok. 3,6 % długości dróg publicznych w mieście. Z przeprowadzonych badań wynika, że dla wskaźników mających zastosowanie do ustalenia kontroli warunków korzystania ze środowiska (LAeqD, LAeqN)

w 3 punktach pomiarowych dotrzymane zostały dopuszczalne standardy akustyczne w stosunku do funkcji spełnianej przez teren.

W związku z realizacją obwodnicy miasta Sanoka w ciągu drogi krajowej nr 28 zmniejszyły się uciążliwości spowodowane hałasem komunikacyjnym w centrum Sanoka, którego źródłem był ruch tranzytowy.

W obszarze objętym opracowaniem najistotniejszym źródłem hałasu jest ruch drogowy i hałas od linii kolejowej znajdującej się przy północnej granicy obszaru objętego opracowaniem. Tereny znajdujące się w sąsiedztwie linii kolejowej są już zabudowane zabudową mieszkaniową jednorodziną.

Obwodnica miasta Sanoka w ciągu drogi krajowej nr 28 biegnie na południe od obszaru objętego opracowaniem. Przebieg tej obwodnicy był zakładany w poprzednich opracowaniach planistycznych w rejonie południowej granicy obszaru objętego opracowaniem. W związku jednak ze zrealizowaniem tej drogi w innym miejscu, przesuniętym o około 360 m na południe w stosunku do wcześniejszych założeń droga ta nie powinna stanowić uciążliwości akustycznych w rejonie obszaru objętego opracowaniem projektu planu.

4.9 Wody powierzchniowe.

Obszar miasta Sanoka leży w zlewni Morza Bałtyckiego i hydrograficznie jest położony w dorzeczu Sanu. Dorzecze Sanu jest oddzielone od dorzecza Wisłoka działem wodnym III rzędu. San przecina obszar miasta meandrując w kierunku północno-zachodnim. Szerokość koryta w obszarze miasta sięga 150 m. Wszystkie rzeki charakteryzuje duża zmienność przepływów uzależniona od pora roku i obfitości opadów. Największym lewobrzeżnym dopływem Sanu w obszarze miasta jest Sanoczek wraz ze swoimi mniejszymi dopływami a prawobrzeżnym jest potok Olchowski, który przecina południową część obszaru objętego opracowaniem.

Obszar objęty opracowaniem jest odwadniany przez Potok Płowiecki, który przepływa głęboko wcięty korytarzem wzdłuż północno-wschodniej i zachodniej granicy obszaru.

W obszarze objętym opracowaniem występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, w tym obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10% (raz na 10 lat). oraz obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% (raz na 100 lat). Obszary te w całości mieszczą się w obrębie koryta cieku.

Obszar objęty opracowaniem jest położony w granicach JCWP RW200012223189 Płowiecki. Status JCWP to silnie zmieniona część wód, monitorowana, w złym stanie, zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Celem środowiskowym jest dobry potencjał ekologiczny i dobry

stan chemiczny.

Dla JCWP zaproponowano przedłużenie terminu osiągnięcia celu ze względu na brak możliwości technicznych. W zlewni JCWP występuje presja komunalna. W programie działań zaplanowano działania podstawowe, obejmujące uporządkowanie gospodarki ściekowej, które są wystarczające, aby zredukować tę presję w zakresie wystarczającym dla osiągnięcia dobrego stanu. Z uwagi jednak na czas niezbędny dla wdrożenia działań, a także okres niezbędny aby wdrożone działania przyniosły wymierne efekty, dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2021.

JCWP nie znajduje się w wykazie obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie na obszarze dorzecza Wisły.

Zgodnie z przepisami Ramowej Dyrektywy Wodnej (dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej) planowanie gospodarowaniem wodami odbywa się w podziale na obszary dorzeczy. Zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne w chwili obecnej na obszarze Polski wyznaczonych jest 9 obszarów dorzeczy: Wisły, Odry, Dniestru, Dunaju, Banówki, Łaby, Niemna, Pregoty, Świeżej. Dla każdego obszaru dorzecza opracowuje się plan gospodarowania wodami.

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły został przyjęty Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2016 r. poz. 1911).

Plan gospodarowania wodami stanowi jednolity instrument zarządzania gospodarką wodną na terenie państw Unii Europejskiej. Przedstawia on w myśl art. 114 Prawa wodnego m.in. aktualny stan wód w obrębie obszaru dorzecza, podsumowuje działania niezbędne do osiągnięcia tzw. dobrego stanu wód oraz posłuży jako mechanizm sprawozdawczy do opracowywania raportów dla Komisji Europejskiej.

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły określa cele środowiskowe dla wód powierzchniowych oraz obszarów chronionych, ustalonych na mocy art. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej. W pierwszym cyklu planowania gospodarowania wodami w Polsce, cele środowiskowe dla części wód zostały oparte głównie na wartościach granicznych poszczególnych wskaźników fizykochemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych określających stan ekologiczny wód powierzchniowych oraz wskaźników chemicznych świadczących o stanie chemicznym wody, odpowiadających warunkom osiągnięcia przez te wody dobrego stanu, z uwzględnieniem kategorii wód, wg rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych.

Zgodnie z ustawą dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne celem środowiskowym dla silnie zmienionych jednolitych części wód powierzchniowych jest ochrona tych wód oraz poprawa ich potencjału ekologicznego i stanu chemicznego, tak aby osiągnąć co najmniej dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny wód powierzchniowych, a także zapobieganie pogorszeniu ich potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego.

Ww. cele środowiskowe realizuje się przez podejmowanie działań zawartych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza. Działania te polegają w szczególności na:

- stopniowej redukcji zanieczyszczeń powodowanych przez substancje priorytetowe oraz substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego określone w przepisach wydanych na podstawie art. 99 ust. 1 pkt 1; 2 ustawy dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 2233 z późn. zm.),
- zaniechaniu lub stopniowym eliminowaniu emisji do wód powierzchniowych substancji priorytetowych oraz substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 99 ust. 1 pkt 1 ustawy dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne - Rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1311).

4.10 Wody podziemne.

W obszarze miasta Sanoka można wydzielić dwa użytkowe poziomy wodonośne: czwartorzędowy i trzeciorzędowy (fliszowy) (Chowaniec, Witek, 1998 r.). Oba poziomy pozostają często w związku hydraulicznym tworząc pierwszy, przypowierzchniowy poziom wód gruntowych. Stanowią one podstawę dla zaopatrzenia ludności, rolnictwa i przemysłu.

Czwartorzędowy poziom wodonośny związany jest z plejstoceńskimi i holoceniowymi osadami rzeczno-doliny Sanu. Budują go otoczaki (głównie piaszczyste) oraz żwiry i piaski. Miąższość utworów czwartorzędowych doliny Sanu osiąga 5 m, rzadziej dochodzi do 10 m. Występują w nich wody porowe, których zwierciadło stabilizuje się na głębokości do 5 m poniżej poziomu terenu. Zasilanie wód tego poziomu odbywa się przez bezpośrednią infiltrację opadów atmosferycznych, a także bocznych dopływów z utworów fliszowych i okresową infiltrację wód powierzchniowych. Poziom ten – podstawowy dla zaopatrzenia ludności w wodę, ujmowany jest studniami wierconymi i kopanymi.

Trzeciorzędowy (fliszowy) poziom wodonośny związany jest z warstwami krośnieńskimi dolnymi i górnymi jednostki śląskiej. Budują go w przewodzie piaszczyste i łupki ilasto-margliste. Badania wy-

kazały, że piaskowce te są przepuszczalne do głębokości 40 m. Zasilanie tego poziomu odbywa się w drodze bezpośredniej infiltracji opadów atmosferycznych na wychodniach spękanych piaskowców, a także przez pokrywę zwietrzelinową.

Wody podziemne na przeważającym obszarze miasta charakteryzują się dobrą jakością, naturalnym chemizmem oraz niewielkimi zmianami antropogenicznymi.

W obrębie badanego terenu wody mogą wystąpić śródglinowe wody zawieszane. Sączenia tych wód spodziewane są na głębokościach 1,0-2,0 m p.p.t.

Obszar objęty opracowaniem znajduje się w granicach udokumentowanego Lokalnego Zbiornika Wód Podziemnych nr 431 Zbiornik warstw krośnieńskich (Sanok - Lesko) i w granicach projektowanego obszaru ochronnego tego zbiornika. LZWP nr 431 obejmuje wodonośne piaskowce warstw krośnieńskich.

Badany teren położony jest w jednolitej części wód podziemnych PLGW2000168. Stan chemiczny i ilościowy tych wód oceniony jest jako dobry. JCWPd jest w ogólnej ocenie w stanie dobrym, nie jest zagrożona ryzykiem niespełnienia celów środowiskowych. Dla PLGW2000168 celem środowiskowym jest dobry stan ilościowy i dobry stan chemiczny.

Zgodnie z ustawą dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne celem środowiskowym celem środowiskowym dla jednolitych części wód podziemnych jest:

- zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń;
- zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu;
- ich ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

Cel środowiskowy realizuje się przez podejmowanie działań zawartych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza. Działania te polegają w szczególności na stopniowym redukowaniu zanieczyszczenia wód podziemnych przez odwracanie znaczących i utrzymujących się tendencji wzrostowych zanieczyszczenia powstałego w wyniku działalności człowieka, przy czym znacząca i utrzymująca się tendencja wzrostowa oznacza znaczący statystycznie i pod względem środowiskowym istotny wzrost stężenia substancji zanieczyszczającej, grupy tych substancji lub substancji wyrażonej jako wskaźnik w jednolitej części wód podziemnych.

Zgodnie z ustawą Prawo wodne badania i oceny stanu wód podziemnych dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska. Ustawa Prawo wodne zobowiązuje Państwową Służbę Hydrogeologiczną do wykonywania badań i ocen stanu wód podziemnych w zakresie elementów fizykochemicznych i ilościowych.

4.11 Zasoby przyrodnicze i ich ochrona prawna.

W granicach przedmiotowego obszaru występowania 2 pomniki przyrody. Są to to dwie lipy drob-nolistne (*Tilia cordata*), rosnące w sąsiedztwie kapliczki, a w ich bezpośrednim sąsiedztwie prze-biega droga dojazdowa do pól uprawnych.

4.12 Struktura przyrodnicza obszaru w tym różnorodność biologiczna, rośliny i zwie-rzęta.

Struktura przyrodnicza analizowanego obszaru jest słabo zróżnicowana.

Północna i wschodnia część obszaru objętego opracowaniem jest wykorzystana pod zabudowę. Naturalne i półnaturalne zbiorowiska roślinne na tym terenie zostały na skutek przeobrażeń śro-dowiska zastąpione przez zbiorowiska antropogeniczne, ruderalne.

Tworzą je zbiorowiska związane z drogami, terenami zabudowanymi oraz trawniki i sztuczne nasa-dzenia obcych gatunków drzew i krzewów ozdobnych. Zieleń ta nie przedstawia szczególnych wa-lorów przyrodniczych, a skład gatunkowy zarówno flory, jak i fauny jest na tym obszarze znacznie zubożony.

W obszarach nie zajętych pod zabudowę występują odłogowane użytki rolne i zielone, na których występuje roślinność typowa dla zbiorowisk segetalnych. Teren jest porośnięty trawą, chwastami, samosiejkami.

4.13 Powiązania przyrodnicze obszaru z jego szerszym otoczeniem.

Ze względu na bezpośrednie sąsiedztwo z terenami zabudowanymi nie stwierdzono tu miejsc lę-gowych ptaków niezwiązanych z miejscami pobytu człowieka oraz miejsc rozrodu zwierząt chro-nionych. Badany teren znajduje się poza obszarami objętymi ochroną przyrody.

Powiązania przyrodnicze danego obszaru miasta z otoczeniem realizowane są głównie przez:

- obieg wody – spływ podziemny i powierzchniowy,
- cyrkulację atmosferyczną,
- powiązania ekologiczne.

Teren objęty opracowaniem nie ma powiązań przyrodniczych z obszarem Parku Krajobrazowego Gór Słonnych, z obszarem Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego. Powiązania przyrodnicze z otoczeniem obszar posiada poprzez dolinę Potoku Płowieckiego – lokalny korytarz ekologiczny po-wiązany z obszarem Natura 2000 "Dorzecze Górnego Sanu" – mającym znaczenie dla Wspólnoty,

który bierze swój początek również z obszarów Natura 2000 m.in. SOO „Góry Słonne” – mającego znaczenie dla Wspólnoty.

Występująca w obszarze objętym opracowaniem zieleń wysoka nie ma powiązań przyrodniczych z terenami leśnymi.

5. Diagnoza stanu i funkcjonowania środowiska.

Stan zachowania środowiska przyrodniczego w obszarze miasta Sanoka można uznać za zadowalający. Przyjąć należy, że istnieje swoista równowaga pomiędzy obszarami przekształconymi zgodnie z potrzebami gospodarki człowieka, takimi jak obszar objęty opracowaniem a obszarami o charakterze naturalnym. Dodatkowym elementem takiej oceny jest wysoki poziom ochrony przyrody na obszarze miasta i liczne jej formy, pozwalające na ochronę istniejących zasobów przyrodniczych.

6. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji dokumentu.

W przypadku braku realizacji dokumentu przeważająca część obszaru objętego opracowaniem może zostać zagospodarowana zgodnie z przeznaczeniem terenów w obowiązującym planie miejscowym, przy czym obecny sposób zagospodarowania tych terenów nie wiąże się z niekorzystnymi zmianami stanu środowiska.

7. Dotychczasowe zmiany w środowisku.

W obszarze objętym opracowaniem naturalne środowisko zostało przekształcone przez działalność człowieka. Tereny początkowo użytkowane rolniczo, zagospodarowane w sposób typowy dla terenów dolin rzek stanowią aktualnie nieużytkowane tereny rolnicze, tereny zabudowy mieszkaniowej usługowej wraz z komunikacją.

Na badanym terenie i w jego bezpośrednim sąsiedztwie nie występują obiekty i przedsięwzięcia, które w znaczący sposób wpływałyby na stan środowiska.

8. Międzynarodowe, wspólnotowe i krajowe cele ochrony środowiska.

Polska na tle Europy Zachodniej ma jedne z najlepiej zachowanych obszarów przyrodniczo cennych. Prawie 1/5 powierzchni naszego kraju proponowana jest do objęcia ochroną w formie obszarów Natura 2000, które stanowią jedną z najwyższych (obok parków narodowych) form ochrony przyrody służących zachowaniu zagrożonych lub bardzo rzadkich gatunków roślin, zwierząt czy charakterystycznych siedlisk przyrodniczych, mających znaczenie dla ochrony wartości przyrodniczych Europy.

Podstawowym celem ochrony środowiska i ochrony przyrody jest zachowanie różnorodności biologicznej oraz takich biocenoz, których szczególny charakter wynikający ze ściśle określonych warunków siedliskowych jest terytorialnie mocno ograniczony. Polska będąc członkiem Wspólnoty Europejskiej ma obowiązek objęcia ochroną siedlisk, ostoi oraz stanowisk gatunków, których szczególne wymagania co do jakości środowiska sprawiają, że podlegają one zagrożeniom o różnym stopniu nasilenia oraz ograniczeniu arealów występowania. W ciągu ostatnich dziesięcioleci utworzono kilka systemów służących ochronie przyrody zarówno w skali regionalnej, krajowej, jak i międzynarodowej. W latach 90. powstały w Polsce dwie duże koncepcje z zakresu ochrony przyrody: system CORINE biotopes oraz ECONET-PL. Przyjęcie w 1995 r. w Sofii Paneuropejskiej Strategii Różnorodności Biologicznej i Krajobrazowej stworzyło nowe możliwości działania na tym polu. W UE powstały dwie ważne dyrektywy tzw. Dyrektywa Ptasia (1979) oraz Dyrektywa Habitatowa (siedliskowa) (1992), które zapoczątkowały realizację programu NATURA 2000. Jego celem jest utworzenie spójnej, funkcjonalnej sieci terenów chronionych na obszarze Wspólnoty Europejskiej, określanej mianem europejskiej sieci ekologicznej NATURA 2000.

Obszar objęty opracowaniem znajduje się poza granicami obszarów Natura 2000, w tym poza granicą obszaru specjalnej ochrony Natura 2000 Góry Słonne i specjalnego obszaru ochrony Dorzecze Górnego Sanu (PLH180021).

Zgodnie z art. 33 ustawy o ochronie przyrody zabrania się, z zastrzeżeniem art. 34, podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności:

- 1) pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub
- 2) wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
- 3) pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Ze względu na odległość od obszarów chronionych oraz ustalenia zawarte w projekcie planu dotyczące zapewnienia właściwej ochrony wód powierzchniowych i podziemnych można stwierdzić, że oddziaływanie inwestycji zlokalizowanych na przedmiotowym terenie na Obszary Natura 2000 nie będzie znaczące. Wielkość obszaru oraz jego otoczenie powoduje, iż cele ochrony wyższej rangi nie mają tu większego znaczenia.

9. Ocena zgodności dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania obszaru z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi.

Dotychczasowe użytkowanie obszaru doprowadziło do jego znacznego przekształcenia. Wprowadzenie terenów biologicznie czynnych, w tym zieleni niskiej i wysokiej towarzyszącej terenom zabudowanym pozwoli na poprawę panujących tu warunków przyrodniczych.

10. Potencjalne zagrożenia środowiska związane z realizacją planu.

Analizując ustalenia projektu planu można rozważyć wystąpienie niekorzystnych oddziaływań na środowisko m.in. z tytułu:

- wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza,
- wytwarzania odpadów,
- wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi oraz zanieczyszczeń gleb,
- odprowadzania wód w fazie budowy i likwidacji przedsięwzięcia,
- wykorzystywania zasobów środowiska,
- przekształceń ukształtowania terenu,
- emitowania hałasu.

Realizacja ustaleń projektu planu, może wpłynąć, w zróżnicowany sposób, na poszczególne komponenty środowiska (powietrze, powierzchnię ziemi, glebę, kopaliny, wody powierzchniowe i podziemne, klimat, zwierzęta i rośliny) i na ich wzajemne powiązania oraz na ekosystemy i krajobraz.

10.1 Zagrożenia dla gleb i powierzchni ziemi.

Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i glebę ma charakter bezpośredni, stały i długoterminowy.

Biorąc pod uwagę fakt, że obszar objęty opracowaniem uzyskał już w przeszłości zgodę na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze i jest już zabudowany, zagrożeniem dla gleb w analizowanym obszarze jest ich zanieczyszczenie.

10.2 Zagrożenia dla wód podziemnych i powierzchniowych.

Zanieczyszczenie wód podziemnych i powierzchniowych jest następstwem oddziaływań na środowisko o charakterze pośrednim, stałym i długoterminowym.

Głównym zagrożeniem dla wód powierzchniowych i podziemnych jest odprowadzanie do nich niewłaściwie oczyszczonych ścieków oraz ich zanieczyszczenie w wyniku przedostania się substancji niebezpiecznych do gruntu lub bezpośrednio do wód w przypadku awarii lub wypadków drogowych.

Skutkiem zanieczyszczeń wód poprzez nieuporządkowaną gospodarkę ściekową jest powstanie nieodwracalnych zmian we florze i faunie, powstanie skażeń i deficytów wodnych.

Powstawanie dodatkowych miejsc wytwarzania ścieków i odpadów stałych, w rejonach nowych obiektów przeznaczonych na stały lub czasowy pobyt ludzi oraz dla działalności gospodarczej może niekorzystnie wpłynąć na stan sanitarny wód powierzchniowych i podziemnych w przypadku niewłaściwie prowadzonej gospodarki ściekowej i odpadami.

Negatywne oddziaływania tras komunikacyjnych będą również dotyczyć możliwości zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych przez ścieki spływające z pasa drogowego. Ścieki deszczowe z dróg i parkingów mogą zanieczyszczać wody powierzchniowe i podziemne głównie substancjami ropopochodnymi splukiwanymi z nawierzchni, co może stanowić zagrożenie dla znajdującego się tu zbiornika wód podziemnych.

10.3 Zagrożenia dla powietrza.

Na terenie miasta głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza są :

- niska emisja (emisja substancji toksycznych pochodzących z procesów spalania paliw takich jak węgiel kamienny, ze znacznym udziałem asortymentów węgla niskiej jakości, m. in. mułów węglowych),
- komunikacyjne źródła zanieczyszczeń (lokalny wzrost poziomu zanieczyszczeń na obszarach przylegających do dróg związany z postępującym wzrostem natężenia ruchu tranzytowego i lokalnego w połączeniu z niewystarczającymi parametrami i złym stanem technicznym dróg)

W terenie objętym opracowaniem głównymi zagrożeniami dla powietrza są spaliny, które powstają w czasie spalania paliw w źródłach ciepła i pojazdach. Podstawowymi zanieczyszczeniami powstającymi w wyniku spalania paliw są: dwutlenek siarki, tlenek węgla, dwutlenek azotu i pyły. Spalanie węgla wiąże się dodatkowo z powstawaniem sadzy i benzo- α -pirenu. Najmniej zanieczyszczeń powstaje w wyniku spalania gazu ziemnego, a najwięcej przy spalaniu węgla. Najbardziej dokuczliwa dla mieszkańców jest tzw. niska emisja z pieców opalanych węglem, która w niekorzystnych warunkach pogodowych może lokalnie powodować powstanie szkodliwych dla zdrowia stężeń zanieczyszczeń.

Lokalne źródła zanieczyszczeń powietrza mogą stanowić także drogi.

W obszarach sąsiadujących z drogami wzrastają stężenia zanieczyszczeń spowodowanych spalaniem paliw samochodowych, w tym dwutlenku azotu, tlenku węgla, węglowodorów alifatycznych i aromatycznych, pyłów, dwutlenku siarki oraz związków ołowiu. Największe stężenia utrzymują się w pobliżu drogi. Oddziaływania te mają charakter stały.

10.4 Zagrożenia dla roślin i zwierząt.

Poza zagrożeniami wynikającymi z oddziaływania transgranicznych zanieczyszczeń powietrza pochodzących z za granicy wschodniej, południowej i ościennych powiatów oraz pochodzącymi z tzw. emisji niskiej, której źródłem są piece ogrzewające gospodarstwa i zabudowania mieszkalne, bezpośrednim zagrożeniem dla każdej biocenozy jest bezpośrednie oddziaływanie człowieka (bezpośrednie sąsiedztwo dróg jezdnych, zmiana stosunków wodnych).

Ubytek powierzchni terenów biologicznie czynnych jest skutkiem oddziaływań na środowisko o charakterze skumulowanym, stałym i długoterminowym.

10.5 Zagrożenia dla krajobrazu.

W chwili obecnej brak jest naturalnych zagrożeń dla krajobrazu. Zagrożenia pojawiają się ze strony człowieka na skutek nieprzemyślanej i nieracjonalnej działalności gospodarczej. Antropogeniczne zmiany w krajobrazie, związane przede wszystkim z przeznaczeniem terenu pod różne formy za inwestowania mogą doprowadzić do obniżenia walorów krajobrazowych oraz naruszenia harmonii otoczenia. W odniesieniu do obszaru objętego opracowaniem szczególne zagrożenie może stanowić lokalizacja obiektów stanowiących nowe dominanty przestrzenne i wysokościowe w miejscach eksponowanych widokowo, nieumiejętne kształtowanie przestrzeni i form architektonicznych oraz realizacja obiektów budowlanych o nieestetycznej formie architektonicznej.

Do obniżenia walorów krajobrazowych przyczynia się również degradacja pozostałych komponentów środowiska, zwłaszcza zanieczyszczenie wód i powietrza oraz zubożenie szaty roślinnej.

10.6 Zagrożenia dla klimatu.

Zagrożenia dla lokalnego klimatu są związane wyłącznie z globalnymi tendencjami zmian klimatycznych. Brak lokalnych czynników wpływających w sposób negatywny na klimat.

10.7 Hałas.

Wzrost poziomu lub powstawanie nowych źródeł hałasu, który jest oddziaływaniem bezpośrednim dotyczy przede wszystkim rejonów występowania działalności produkcyjnej i usługowej, gdzie mogą powstać hałaśliwe obiekty oraz dróg o dużym nasileniu ruchu.

11. Ocena zagrożeń dla środowiska, które mogą powstawać na terenie objętym projektem planu oraz na terenach pozostających w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji jego ustaleń.

W projekcie planu wyznaczono następujące tereny:

tereny MN zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczonymi usługami:

- 1) ustala się przeznaczenie terenu – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna;
- 2) dopuszcza się:
  - a) budynki mieszkalno-usługowe posiadające nie więcej niż 1 lokal mieszkalny, w których powierzchnia całkowita lokalu usługowego, handlowego lub usługowo-handlowego nie przekracza 49% powierzchni całkowitej budynku,
  - b) zabudowę usługową o powierzchni zabudowy pojedynczego budynku usługowego nie większej niż 80 m², przy czym łączna powierzchnia zabudowy budynków usługowych nie może przekroczyć 10% powierzchni działki budowlanej,
  - c) garaże indywidualne w zespołach obejmujących nie większych niż 3 garaże indywidualne, przy czym dopuszcza się nie więcej niż 1 taki zespół garaży na działce budowlanej,
- 3) zakazuje się:
  - a) zabudowy usługowej i lokali użytkowych z zakresu usług:
    - handlu hurtowego,
    - handlu pojazdami mechanicznymi,
    - handlu opałem,
    - z powierzchnią wystawienniczą lub handlową zlokalizowaną poza budynkiem,
    - związanych ze składowaniem, magazynowaniem, przetwarzaniem, produkcją,
    - związanych z obsługą komunikacji samochodowej i motoryzacji takich jak stacje paliw, myjnie samochodowe, lakiernie samochodowe, warsztaty samochodowe, stacje naprawy lub diagnostyki pojazdów, urządzeń transportowych lub ich części,
    - związanych z warsztatami stolarskimi, kamieniarskimi, ślusarskimi,
    - stanowiących stacje remontowe lub obsługi sprzętu budowlanego,
  - b) lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem obiektów infrastruktury technicznej, komunikacyjnej i łączności publicznej,

tereny MN/U zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej:

- 1) ustala się przeznaczenie terenu:
  - a) zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna,
  - b) zabudowa usługowa, w tym także handlowa,
  - c) zabudowa mieszkaniowo-usługowa, jako budynki mieszkalno-usługowe posiadające lokal usługowy, handlowy lub usługowo-handlowy i nie więcej niż 2 lokale mieszkalne;

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

- 2) dopuszcza się:
  - a) garaże indywidualne w zespołach obejmujących nie większych niż 3 garaże indywidualne, przy czym dopuszcza się nie więcej niż 1 taki zespół garaży na działce budowlanej,
  - b) parkingi na powierzchni nie większej niż 40% powierzchni terenu;
- 3) zakazuje się:
  - a) zabudowy usługowej i lokali użytkowych z zakresu usług:
    - handlu hurtowego,
    - handlu pojazdami mechanicznymi,
    - handlu opałem,
    - z powierzchnią wystawienniczą lub handlową zlokalizowaną poza budynkiem,
    - związanych ze składowaniem, magazynowaniem, przetwarzaniem, produkcją,
    - związanych z obsługą komunikacji samochodowej i motoryzacji takich jak stacje paliw, myjnie samochodowe, lakiernie samochodowe, warsztaty samochodowe, stacje naprawy lub diagnostyki pojazdów, urządzeń transportowych lub ich części,
    - związanych z warsztatami stolarskimi, kamieniarskimi, ślusarskimi,
    - stanowiących stacje remontowe lub obsługi sprzętu budowlanego,
  - b) lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem obiektów infrastruktury technicznej, komunikacyjnej i łączności publicznej,

tereny U zabudowy usługowej:

- 1) ustala się przeznaczenie terenu – zabudowa usługowa,
- 2) dopuszcza się:
  - a) przebudowę zabudowy innej niż określona w pkt. 1,
  - b) garaże, za wyjątkiem garaży typu blaszak,
  - c) budynki gospodarcze o maksymalnie 2 kondygnacjach nadziemnych,
  - d) parkingi na powierzchni nie większej niż 20% powierzchni terenu,
- 3) zakazuje się lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem obiektów infrastruktury technicznej, komunikacyjnej i łączności publicznej,

teren W infrastruktury technicznej wodociągowej:

- 1) ustala się przeznaczenie terenu – infrastruktura techniczna wodociągowa, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej wodociągowej;
- 2) dopuszcza się:
  - a) sieci, urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej inne niż wymienione w pkt.1,
  - b) dojazdy niewyznaczone, dojścia, place nawrotowe i manewrowe, miejsca do parkowania pojazdów, ciągi piesze i rowerowe;

teren ZD ogrodów działkowych:

- 1) ustala się przeznaczenie terenu – teren rodzinnych ogrodów działkowych wraz obiektami gospodarczymi, altanami działkowymi i infrastrukturą ogrodową;
- 2) dopuszcza się:
  - a) obiekty administracyjne i socjalne związane z funkcjonowaniem rodzinnych ogrodów działkowych,

W projekcie planu wyznaczono też teren KL obsługi komunikacji lotniczej (lądowiska dla helikopterów), tereny zieleni urządzonej ZP, tereny wód powierzchniowych śródlądowych WS, oraz tereny

dróg publicznych KDG, KDL, KDD, KDW.

Zasadniczą zmianą jaką wprowadza projekt planu w stosunku do ustaleń planu obowiązującego jest wyznaczenie terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej w miejscu dotychczasowych terenów zabudowy usługowej oraz zmiany w zakresie układu komunikacyjnego dróg stanowiących dojazdy do istniejących i projektowanych terenów zabudowy. W obszarach, w których nie ma obowiązującego planu miejscowego, w projekcie planu ujęto przeznaczenie pod zabudowę terenów już zainwestowanych tj. terenu Szpitala Specjalistycznego, ogródków działkowych i zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wraz z niezbędnymi uzupełnieniami.

12. Zanieczyszczenie powietrza.

13. Parkingi i drogi.

Wielkość emisji niezorganizowanej ze źródeł motoryzacyjnych zależy jest w głównej mierze od natężenia ruchu, jego struktury oraz czasu emisji.

Przedmiotowy obszar będzie obsługiwany przez istniejące i projektowane drogi publiczne. W obszarze objętym opracowaniem projekt planu wprowadza zmiany w zakresie zasad obsługi komunikacyjnej w stosunku do ustaleń dotychczas obowiązującego planu miejscowego. Zmiany te są spowodowane lokalizacją zrealizowanej obwodnicy miasta Sanoka, inną niż zakładano w obowiązującym planie miejscowym.

Zmiany w tym zakresie są korzystne z punktu widzenia potrzeb zagospodarowania obszaru objętego opracowaniem, ponieważ obwodnica będąca drogą tranzytową o znacznym natężeniu ruchu jest odsunięta od obszaru objętego opracowaniem, stąd jej uciążliwość w zakresie emisji zanieczyszczeń również będzie mniejsza.

W projekcie planu kontynuowane są ustalenia obowiązującego planu miejscowego w zakresie przeznaczenia terenów pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną i usługową, stąd więc realizacja ustaleń planu nie spowoduje wzrostu natężenia ruchu na ulicach stanowiących obsługę komunikacyjną terenów zabudowy w stosunku do dotychczasowych ustaleń planu miejscowego.

W wyniku realizacji ustaleń planu stan zanieczyszczenia powietrza nie ulegnie pogorszeniu w porównaniu do dotychczasowego sposobu użytkowania terenu.

13.1.1 Działalność usługowa.

W obszarze objętym opracowaniem nie przewiduje się lokalizacji funkcji produkcyjnych oraz składów i magazynów.

Działalność usługowa może być związana z powstawaniem różnorodnych zanieczyszczeń i ich emi-

szą do powietrza atmosferycznego.

Realizacja ustaleń zawartych w projekcie planu może wiązać się z lokalnym zanieczyszczeniem powietrza. Dotyczy to spalin oraz różnorodnych zanieczyszczeń, jakie mogą powstać w wyniku świadczenia usług.

Ewentualna budowa lokalnych kotłowni wiąże się z powstawaniem zanieczyszczeń. Podstawowymi zanieczyszczeniami powstającymi w wyniku spalania paliw do celów grzewczych są:

- dwutlenek siarki,
- tlenek węgla,
- dwutlenek azotu
- pyły.

Stężenia tych substancji w powietrzu wykazują zmienność w ciągu roku – rosną w sezonie grzewczym i maleją latem. Wpływ źródeł grzewczych na stan sanitarny powietrza zależy przede wszystkim od technicznych parametrów zastosowanych urządzeń grzewczych (sprawność energetyczna, warunki spalania oraz warunki wprowadzania emisji zanieczyszczeń – parametry emitora) oraz zastosowanego rodzaju paliwa.

Ustalenia planu dotyczące zaopatrzenia w energię ciepłą określają podstawowy system ogrzewania obiektów oparty na indywidualnych i grupowych systemach zaopatrzenia w energię ciepłą z uwzględnieniem przepisów dotyczących wprowadzenia na obszarze województwa podkarpackiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. W terenach objętych planem dopuszcza się także stosowanie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy nie przekraczającej 100 kW, przy czym zakazuje się lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii wykorzystujących energię wiatru, o mocy większej niż moc mikroinstalacji.

Zgodnie z art. 96 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 1973 z późn. zm.) Sejmik województwa może, w drodze uchwały, w celu zapobieżenia negatywnemu oddziaływaniu na zdrowie ludzi lub na środowisko, wprowadzić ograniczenia lub zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

Uchwała nr LII/869/18 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 kwietnia 2018 r. określa m.in. rodzaje lub jakość paliw dopuszczonych do stosowania lub których stosowanie jest zakazane lub parametry techniczne lub rozwiązania techniczne lub parametry emisji instalacji, w których następuje spalanie paliw, dopuszczonych do stosowania na obszarze określonym w tej uchwale.

W wyniku realizacji ustaleń planu nie nastąpi wzrost ilości powstających zanieczyszczeń.

13.1.2 Wnioski.

W przypadku przestrzegania przepisów odrębnych, zmiany, które wprowadza się do ustaleń planu obowiązującego nie spowodują znaczącego wzrostu stężeń zanieczyszczeń zarówno na obszarze objętym opracowaniem, jak i poza nim.

13.2 Wprowadzanie ścieków do wód i ziemi, wytwarzanie odpadów, zanieczyszczenie gleby lub ziemi.

Zmiany w zakresie możliwości lokalizacji funkcji usługowych będą związane z koniecznością odprowadzania ścieków. Biorąc pod uwagę fakt, że w obszarach objętych opracowaniem funkcje te już występują można prognozować, że w wyniku realizacji ustaleń planu nie nastąpi znaczący wzrost ilości ścieków.

W obszarze objętym opracowaniem występuje sieć kanalizacji sanitarnej odprowadzającej ścieki do oczyszczalni ścieków, co pozwoli ograniczyć ryzyko ewentualnych zanieczyszczeń wód podziemnych i powierzchniowych.

Obszar objęty opracowaniem znajduje się w granicach Lokalnego Zbiornika Wód Podziemnych nr 431 Zbiornik warstw krośnieńskich (Sanok - Lesko) i w granicach projektowanego obszaru ochronnego tego zbiornika.

Realizacja ustaleń planu wywierać będzie wpływ na środowisko wodne przede wszystkim w zakresie:

- lokalnych zmian stosunków wodnych – zmniejszenia retencji gruntowej na skutek wprowadzenia zabudowy i utwardzonych nawierzchni z jednoczesnym wzrostem wód odprowadzanych kanalizacją oraz obniżenia zwierciadła wód gruntowych na skutek prowadzenia koniecznych prac ziemnych i budowlanych,
- możliwości zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych w wyniku wprowadzonych potencjalnych źródeł zanieczyszczeń.

Zmiany wprowadzone do ustaleń planu obowiązującego powodują nieznaczne zwiększenie powierzchni terenu przeznaczonego pod zabudowę, w związku z czym można prognozować, że w wyniku realizacji ustaleń planu nie nastąpi znaczący wzrost ilości ścieków.

W obszarze objętym opracowaniem występuje sieć kanalizacji sanitarnej odprowadzającej ścieki do oczyszczalni ścieków, co pozwoli ograniczyć ryzyko ewentualnych zanieczyszczeń wód podziemnych i powierzchniowych.

Obowiązujący plan zawiera następujące ustalenia w zakresie gospodarki ściekowej:

- ustala się odprowadzanie ścieków komunalnych do kolektorów sieci kanalizacji sanitarnej znajdującej się w obszarze objętym planem lub poza tym obszarem, z odprowadzeniem ścieków do oczyszczalni ścieków, zlokalizowanej poza obszarem objętym planem, poprzez:
  - budowę przyłączy kanalizacyjnych o średnicy min. $\varnothing 160$ mm,
  - budowę sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej o średnicy min. $\varnothing 200$ mm lub tłocznej o średnicy min. $\varnothing 90$ mm,
- dla wód opadowych lub roztopowych niewymagających oczyszczania ustala się zagospodarowanie w miejscu ich powstawania, poprzez wprowadzenie do ziemi na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych, do zbiorników retencyjnych, zbiorników retencyjno-chłonnych lub innych metod zagospodarowania na własnym terenie nieutwardzonym, z dopuszczeniem odprowadzenia ich do systemu kanalizacji deszczowej, o średnicach kanałów nie mniejszych niż $\varnothing 250$ mm lub do systemów otwartych,
- w zakresie wód opadowych i roztopowych innych niż niewymagające oczyszczania ustala się ich ujmowanie w systemy kanalizacyjne zamknięte o średnicach kanałów nie mniejszych niż $\varnothing 250$ mm lub w systemy otwarte wraz z ich odprowadzeniem, po spełnieniu wymaganych standardów czystości, do odbiornika wód,
- dopuszcza się stosowanie rozwiązań w zakresie retencjonowania wód opadowych i roztopowych, w tym zbiorników retencyjnych lub zbiorników retencyjno-chłonnych, z możliwością ich użytkowego wykorzystania dla celów technologicznych, gospodarczych, przeciwpożarowych oraz rozsączenia w gruncie.

Biorąc pod uwagę fakt, że w wyniku realizacji ustaleń planu nie nastąpi duży wzrost powierzchni terenów zabudowy w stosunku do ustaleń planów obowiązujących i w stosunku do istniejącego sposobu zagospodarowania terenu, nie wzrośnie też w sposób istotny poziom drenażu i uszczelnienia powierzchni, które mogłyby spowodować zmniejszenie infiltracji i retencji gruntowej oraz zasilenia wód podziemnych w stosunku do stanu obecnego.

Z punktu widzenia oddziaływań na środowisko istotne jest ustalenie planu wprowadzające zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w terenach U i przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w terenach MN i MN/U, z wyjątkiem obiektów infrastruktury technicznej, komunikacyjnej i łączności publicznej.

Ustalenia planu w zakresie wyposażenia ich w kanalizację sanitarną i deszczową, jak również ustalenia dot. modernizacji i rozbudowy istniejących systemów przyczynią się do uregulowania gospo-

darki wodno – ściekowej na analizowanym obszarze, poprzez ograniczenie zagrożenia zanieczyszczenia wód powierzchniowych oraz podskórnych przez ścieki.

Ścieki wprowadzane do wód lub ziemi muszą spełniać wymagania określone przepisami ustawy Prawo wodne, w tym rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1311). Obiekty budowlane oraz instalacje, których użytkowanie jest związane z wprowadzaniem ścieków do wód lub do ziemi muszą odpowiadać wymogom, o których mowa w art. 76 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska.

Przeznaczenie terenów pod zabudowę usługową wiąże się z powstawaniem odpadów, powstających w wyniku prowadzenia działalności gospodarczej. Nie wyklucza się również powstawania odpadów niebezpiecznych, związanych z prowadzoną działalnością. Firmy, które będą wytwarzać odpady niebezpieczne i inne niż niebezpieczne w znacznych ilościach, określonych w ustawie o odpadach, zobowiązane są do uzyskania stosownych pozwoleń właściwych organów administracji.

Zgodnie z nowym systemem gospodarki odpadami komunalnymi nastąpi wzrost ilości odpadów poddawanych procesom odzysku lub unieszkodliwiania. Proces ten przyczyni się znacząco do ograniczenia zagrożeń dla środowiska.

Zastosowanie w pierwszej kolejności systemu selektywnej zbiórki odpadów "u źródła" oraz odzysku, a następnie unieszkodliwianie odpadów, przyczyni się w znacznym stopniu do ograniczenia ujemnych skutków realizacji ustaleń planu na środowisko.

Zgodnie z planem w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi i technologicznymi powstającymi w wyniku prowadzonej działalności wskazano gromadzenie i usuwanie prowadzone na zasadach obowiązujących na terenie miasta Sanoka.

Można założyć, że przyjęty w mieście system zbierania, gromadzenia, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów spowoduje zauważalną poprawę ekologicznych warunków życia jego mieszkańców i wpłynie korzystnie na stan środowiska.

Rozwiązaniami mającymi na celu ochronę gleb i wód przed zanieczyszczeniem jest np. selektywne magazynowanie odpadów w sposób zabezpieczający środowisko przed zanieczyszczeniem tj. np. w przystosowanych do tego celu kontenerach z zamykanymi otworami wrzutowymi lub w sposób zabezpieczający przed pyleniem, rozwiewaniem lub w inny sposób zabezpieczający środowisko przed zanieczyszczeniem, szczególnie w przypadku odpadów niebezpiecznych.

Biorąc pod uwagę zaproponowane w projekcie planu zapisy, przy zachowaniu wymagań zawartych

w przepisach odrębnych, nie przewiduje się istotnych zagrożeń dla środowiska wodno-gruntowego w wyniku realizacji jego ustaleń.

13.3 Ochrona powierzchni ziemi.

W obszarze opracowaniem nie występują obszary zagrożone osuwaniem się mas ziemnych, stąd warunków ochrony w tym zakresie nie wprowadzono do projektu planu.

Zbadanie geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych zgodnie z przepisami odrębnymi nastąpi na etapie sporządzania projektu budowlanego.

13.4 Udokumentowane złoża kopalin.

W obszarze objętym opracowaniem nie występują udokumentowane złoża kopalin, tereny i obszary górnicze.

13.5 Hałas i wibracje.

W obszarze objętym opracowaniem najistotniejszym źródłem hałasu jest ruch drogowy i hałas od linii kolejowej znajdującej się przy północnej granicy obszaru objętego opracowaniem. Tereny znajdujące się w sąsiedztwie linii kolejowej są już zabudowane zabudową mieszkaniową jednorodziną. Na części obszaru sąsiadującego z terenem linii kolejowej występują także tereny zieleni bez zabudowy, które projekt planu utrzymuje jako teren zieleni urządzonej ZP. Projekt planu nie wprowadza żadnych zmian w stosunku do istniejącego sposobu użytkowania terenów sąsiadujących z terenem linii kolejowej, które mogłyby wpłynąć na uciążliwość akustyczną tej linii dla terenów zabudowy mieszkaniowej.

Drogi stanowiące obsługę komunikacyjną istniejących terenów zabudowy ul. Płowiecka, ul. Głowackiego i ul. Stawiska mają charakter peryferyjny i w stanie istniejącym nie stanowią uciążliwości dla terenów zabudowy mieszkaniowej.

Obwodnica miasta Sanoka w ciągu drogi krajowej nr 28 biegnie na południe od obszaru objętego opracowaniem. Przebieg tej obwodnicy był zakładany w poprzednich opracowaniach planistycznych w rejonie południowej granicy obszaru objętego opracowaniem. W związku jednak ze zrealizowaniem tej drogi w innym miejscu, przesuniętym o około 360 m na południe w stosunku do wcześniejszych założeń droga ta nie powinna stanowić uciążliwości akustycznych w rejonie obszaru objętego opracowaniem projektu planu.

Z uwagi na pozostawienie dotychczasowych funkcji w całym obszarze objętym planem nie prognozuje się znaczącego wzrostu natężenia ruchu samochodowego w rejonie obszaru objętego opra-

cowaniem w stosunku do zakładanego na podstawie ustaleń planów obowiązujących.

Zgodnie z ustaleniami opracowywanej planu w obszarze objętym opracowaniem z uwagi na ograniczenia związane z lokalizacją przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko nie będzie mogła być prowadzona działalność będąca źródłem uciążliwego hałasu.

Ewentualna uciążliwość związana z emisją hałasu może być ograniczona lub wyeliminowana przez:

- realizację nasadzeń zielenią izolacyjną,
- stosowania urządzeń o niskim poziomie emisji hałasu,
- odpowiednie usytuowanie urządzeń uciążliwych akustycznie w możliwie jak największej odległości od terenów podlegających ochronie akustycznej.

Przy zastosowaniu ww. sposobów ograniczenia lub eliminacji uciążliwości hałasu związanego z działalnością usługową, mając przy tym na uwadze prognozowane nieznaczne pogorszenie się standardów powietrza atmosferycznego w wyniku przeznaczenia terenów pod nową zabudowę można prognozować, że w wyniku realizacji ustaleń planu nie pojawi się możliwość wystąpienia oddziaływań skumulowanych w zakresie hałasu i zanieczyszczeń.

13.6 Emitowanie pól elektromagnetycznych.

Źródła promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego mogą być naturalne lub antropogeniczne. Naturalne środowisko elektromagnetyczne jest skutkiem procesów zachodzących na Ziemi (wyładowania elektromagnetyczne w atmosferze ziemskiej) lub na Słońcu (promieniowanie elektromagnetyczne Słońca), a także w kosmosie (promieniowanie kosmiczne). Sztuczne środowisko elektromagnetyczne składa się z pól wytwarzanych celowo lub jako produkt uboczny wynikający ze stosowania niektórych urządzeń. Sztuczne źródła promieniowania wysokiej częstotliwości stosowane są m.in. w telekomunikacji, radiolokacji, lecznictwie, diagnostyce i wytwarzają źródła lokalne o wartościach znacznie przewyższających tło naturalne. Najpowszechniej występującymi instalacjami będącymi źródłami pól elektromagnetycznych, które mogą mieć istotny wpływ na środowisko są instalacje radiokomunikacyjne, takie jak stacje bazowe telefonii komórkowej oraz stacje radiowe i telewizyjne.

Realizacja ustaleń planu może być źródłem promieniowania elektromagnetycznego, uwarunkowanego dalszym rozwojem infrastruktury technicznej w zakresie napowietrznych linii i urządzeń elektroenergetycznych oraz dopuszczalną lokalizacją urządzeń radiokomunikacyjnych, w tym stacji bazowych telefonii komórkowej.

Ustawa Prawo ochrony środowiska zawiera podstawowe regulacje prawne, dotyczące ochrony śro-

dowiska przed polami elektromagnetycznymi. Zgodnie z art. 121 tej ustawy ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska przez:

- utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej wartości dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach;
- zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do wartości dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Projektant i użytkownik urządzeń wytwarzających pola elektromagnetyczne ma obowiązek stosowania technicznych i organizacyjnych środków eliminujących zagrożenia środowiska i zdrowia ludzi. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r. poz. 2448) określa dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku, zróżnicowane dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz miejsc dostępnych dla ludzi. Są one zależne od częstotliwości i rodzaju pracy źródeł. Przez tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową rozumie się tereny, dla których taką funkcję przewidziano w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Zgodnie z ustaleniami planu w obszarach objętych opracowaniem przewiduje się możliwości lokalizacji mieszkań w terenach MN i MN/U, w pozostałych terenach będą także powstawały miejsca dostępne dla ludzi. W obszarze objętym opracowaniem będą mogły powstawać instalacje radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne. W zależności od rodzaju przedsięwzięcia określonego rozporządzeniem z dnia 9 listopada 2010 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1839) na etapie lokalizacji oraz budowy tego rodzaju obiektów inwestor jest lub może być zobowiązany przez odpowiedni organ ochrony środowiska do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko.

Oddanie do użytkowania stacji bazowej wymaga uzyskania pozwolenia na emitowanie pól elektromagnetycznych do środowiska, na podstawie przeprowadzonych wstępnych pomiarów wielkości emisji z instalacji. Poziom pól elektromagnetycznych nie może przekraczać wartości dopuszczalnych określonych w obowiązujących przepisach szczególnych, przy czym inne poziomy pól elektromagnetycznych obowiązują dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, a inne dla pozostałych terenów - jak dla miejsc dostępnych dla ludzi.

W obszarze objętym opracowaniem nie będą mogły powstawać urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW. Dopuszczone jest natomiast stosowanie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy nie przekraczającej 100 kW, za wyjątkiem urządzeń wykorzystujących do wytworzenia energii elektrycznej energię wiatru o mocy większej niż moc mikroinstalacji.

Ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach, zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Mając na względzie istniejące regulacje prawne, wymagające zachowania odpowiednich stref bezpieczeństwa, w których przekroczone są natężenia pola elektromagnetycznego bezpieczne dla stałego pobytu ludzi, można przewidywać, że promieniowanie elektromagnetyczne pochodzące od sieci i urządzeń dopuszczonych planem nie będzie w istotny sposób oddziaływać na środowisko naturalne oraz zdrowie ludzi.

13.7 Ryzyko wystąpienia poważnej awarii.

Ustawa Prawo ochrony środowiska definiuje pojęcie poważnej awarii – rozumie się przez to zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałą w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub zagrożenia środowiska albo prowadzące do powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. (Dz. U. z 2016 poz. 138) określa rodzaje i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

W obszarze objętym opracowaniem nie wyznacza się terenów obiektów produkcyjnych, składów i magazynów. Z tego względu ewentualnym zagrożeniem dla środowiska mogą być tu przede wszystkim wypadki komunikacyjne i awarie pojazdów przewożących tranzytem materiały niebezpieczne.

13.8 Przekształcenia naturalnego ukształtowania terenu, zmiany w krajobrazie, przekształcenia środowiska kulturowego i klimatu.

Pierwotny krajobraz omawianego terenu został przekształcony wskutek działalności człowieka.

W związku z realizacją ustaleń planu nie przewiduje się znaczących zmian w ukształtowaniu terenu. W obszarze znajdują się tereny już zabudowane oraz tereny przeznaczone pod zabudowę usługową i mieszkaniową jednorodzinną jeszcze niezabudowane, wraz z terenami obsługi komunikacyjnej, zieleni urządzonej. Za wyjątkiem zmiany układu komunikacyjnego, spowodowanej realizacją obwodnicy w innym miejscu niż zakładano w poprzednich opracowaniach planistycznych. Plan nie wprowadza zasadniczych zmian przeznaczenia poszczególnych terenów w stosunku do ustaleń ob-

owiązującego planu miejscowego i istniejącego sposobu użytkowania terenu. Przy przestrzeganiu ustalonych w planie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu, w tym określonej wysokości obiektów i intensywności zabudowy, wielkości powierzchni terenu biologicznie czynnego realizacja ustaleń planu nie wpłynie negatywnie na wartość krajobrazową omawianego terenu oraz nie będzie mieć istotnego wpływu na klimat i środowisko kulturowe.

Biorąc pod uwagę ustalenia planu oraz po przeanalizowaniu istotnych cech krajobrazu na analizowanym terenie można wnioskować o braku negatywnego oddziaływania na ten element środowiska przyrodniczego.

13.9 Ocena wpływu ustaleń planu na świat roślin i zwierząt oraz na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych.

Obszar objęty opracowaniem jest przekształcony antropogenicznie i nie zawiera elementów o wysokich walorach przyrodniczych. Zgodnie z poprzednim planem obszar ten również był przeznaczony pod zabudowę.

Obecne, utrwalone zagospodarowanie obszaru nie stwarza żadnych barier dla przyrody ożywionej.

Na omawianym terenie nie stwierdzono występowania roślin chronionych a na podstawie rozporządzenia o ochronie gatunkowej zwierząt, nie występują tu tereny stałego przebywania i gniazdowania rzadkich gatunków zwierząt.

13.10 Ocena potencjalnych skutków transgranicznych.

Realizacja ustaleń planu nie jest związana ze znaczącymi skutkami transgranicznymi. Nie przewiduje się powstania w tym obszarze źródeł zanieczyszczeń, mogących powodować negatywne oddziaływanie na środowisko poza granicami kraju.

14. Ocena skutków realizacji ustaleń planu dla istniejących form ochrony przyrody oraz innych obszarów chronionych, w tym oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

W obszarze objętym opracowaniem nie występują obszary Natura 2000.

Projekt planu nie wprowadza żadnych zmian, które mogłyby oddziaływać w sposób niekorzystny na przyrodę sąsiednich obszarów chronionych, w tym również na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000.

Biorąc pod uwagę wszystkie rozwiązania zapobiegające lub ograniczające potencjalne negatywne

oddziaływania na środowisko, które zostały przedstawione w rozdziale 12 i omówione w poszczególnych podrozdziałach niniejszej prognozy można stwierdzić, że realizacja ustaleń planu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na istniejące formy ochrony przyrody, w tym na obszary Natura 2000 i Obszar Chronionego Krajobrazu, w związku z czym nie ma potrzeby podejmowania działań kompensujących.

Obszar objęty opracowaniem nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszarów Natura 2000, w tym w szczególności nie będzie:

- pogarszać stanu siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000,
- wpływać negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000,
- pogarszać integralności obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

15. Ocena określonych w projekcie planu warunków zagospodarowania terenów, wynikających z potrzeb ochrony środowiska.

Projekt planu w wystarczający sposób uwzględnia wymagania, wynikające z potrzeb ochrony środowiska. Ustalenia projektu planu uwzględniają potrzeby środowiska przyrodniczego, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju i zapewniają właściwą ochronę środowiska i zdrowia ludzi, nie ograniczając możliwości rozwojowych gminy.

16. Ocena kierunków rozwoju zagospodarowania przestrzennego i innych ustaleń zawartych w projekcie planu.

16.1 Zgodność projektowanego użytkowania i zagospodarowania terenów z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym.

Projekt planu był sporządzany jednocześnie z prognozą jego oddziaływania na środowisko. Obszar objęty opracowaniem posiada aktualne opracowanie ekofizjograficzne, w którym rozpoznano i scharakteryzowano stan i funkcjonowanie środowiska. Na tej podstawie zbadano uwarunkowania, które objęły określenie przydatności terenów dla rozwoju poszczególnych funkcji oraz określenie ograniczeń wynikających z konieczności ochrony zasobów środowiska i wskazanie obszarów, na których ograniczenia te występują. Projektowane użytkowanie i zagospodarowanie terenu jest zgodne pod tym względem z opracowaniem ekofizjograficznym.

16.2 Proporcje pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania.

Ocenę proporcji pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania należy przeprowadzić w odniesieniu do całego obszaru miasta. Obszar objęty opracowaniem jest już obecnie obszarem w większości przeznaczonym pod zabudowę i różne funkcje użytkowe w obowiązującym planie miejscowym.

Realizacja ustaleń planu nie ma wpływu na zachwianie właściwych proporcji pomiędzy ilością terenów zabudowy do terenów otwartych, pełniących funkcje przyrodnicze.

17. Uwzględnienie wniosków wynikających z dokumentów powiązanych z projektem planu.

Najważniejszymi dokumentami powiązаныmi z projektem planu mają dokumenty o zasięgu regionalnym i lokalnym, w tym:

- 1) Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego przyjęty uchwałą nr XLVIII/522/02 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 30 sierpnia 2002 r.,
- 2) Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego Perspektywa 2030 przyjęty Uchwałą Sejmiku Województwa Podkarpackiego nr LIX/930/18 z dnia 27 sierpnia 2018 r. zmieniającą uchwałę w sprawie uchwalenia planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Podkarpackiego,
- 3) Program Ochrony Środowiska Województwa Podkarpackiego na lata 2017-2019 z perspektywą do 2023 r., przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Podkarpackiego Nr XLVI/781/17 z dnia 27 listopada 2017 r.,
- 4) Plan gospodarki odpadami dla województwa podkarpackiego 2022, przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Podkarpackiego Nr XXXI/551/17 z dnia 5 stycznia 2017 r.,
- 5) Strategia rozwoju powiatu sanockiego na lata 2016-2022.

W ustaleniach Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego wskazano położenie miasta Sanoka w obszarze funkcjonalnym Kotliny Jasielsko-Krośnieńskiej. Sanok został określony jako jeden z głównych ośrodków stymulujących rozwój gospodarczy obszaru.

Najważniejszymi dokumentami z uwagi na ich koncentrację wyłącznie na tematyce oddziaływania na środowisko, zawierają programy związane bezpośrednio z jego ochroną. W Programie Ochrony Środowiska dla Województwa Podkarpackiego określono cele i kierunki ochrony środowiska do 2023 r. takie jak m.in.:

- Minimalizacja skutków ekstremalnych zjawisk naturalnych oraz zwiększenie zasobów dyspozycyjnych wody dla województwa podkarpackiego
- Osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych oraz zaspokojenie ilościowego i jakościowego zapotrzebowania na wodę przeznaczoną do celów bytowo-gospodarczych oraz rekreacyjnoturystycznych
- Poprawa i utrzymanie wymaganej prawem jakości powietrza, w tym dążenie do osiągnięcia poziomu celu długoterminowego dla ozonu i krajowego celu redukcji narażenia do roku 2020 oraz przeciwdziałanie zmianom klimatu poprzez sukcesywną redukcję emisji gazów cieplarnianych
- Poprawa klimatu akustycznego
- Zmniejszenie masy odpadów składowanych na składowiskach oraz zwiększenie udziału przygotowania do ponownego użycia i recyklingu surowców wtórnych i odzysku energii z odpadów
- Zachowanie, ochrona i przywracanie różnorodności biologicznej i krajobrazowej, ochrona zasobów leśnych oraz rozwój trwałej, zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej
- Zapewnienie bezpieczeństwa chemicznego i ekologicznego mieszkańcom województwa podkarpackiego, w tym zmniejszanie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz ograniczenie ich skutków
- Ochrona i racjonalne wykorzystanie powierzchni ziemi oraz remediacja, rekultywacja i rewitalizacja terenów zdegradowanych
- Ochrona i zrównoważone wykorzystanie zasobów geologicznych oraz ograniczanie presji na środowisko związanej z eksploatacją i prowadzeniem prac poszukiwawczych
- Ochrona ludności i środowiska przed ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym.

Projekt planu jest spójny z innymi planami obowiązującymi dla sąsiednich obszarów i programem ochrony środowiska.

Ustalenia planu uwzględniają cele ochrony środowiska określone w dokumentach ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. Realizacja ustaleń planu nie będzie wywierać negatywnego wpływu na jednolite wody powierzchniowe i podziemne.

18. Przewidywane metody analizy realizacji ustaleń planu.

W celu kontroli skutków zmian w zagospodarowaniu przestrzennym terenu niezbędne jest prowadzenie systemu monitoringu planu miejscowego.

Monitoring ten powinien dotyczyć zarówno zgodności realizacji inwestycji z ustaleniami zawartymi w planie miejscowym, jak również potencjalnego wpływu przedsięwzięcia na środowisko. Realizacja postanowień dokumentów jakim jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, następuje na skutek wykonania projektu budowlanego, stanowiącego podstawę wydania pozwolenia na budowę. Metody i częstotliwości przeprowadzenia analizy realizacji postanowień dokumentu mogą odbywać się wyłącznie w powiązaniu z realizacją zamierzenia inwestycyjnego (w całości lub etapami). Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest aktem prawa miejscowego, na podstawie którego następuje realizacja zabudowy i zagospodarowania terenów.

Metoda analizy skutków realizacji postanowień projektowanej planu miejscowego sporządzonego zgodnie ze znowelizowanym studium powinna polegać na ocenie przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ładu przestrzennego, warunków kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, zasad obsługi w zakresie infrastruktury technicznej oraz ochrony i kształtowania środowiska.

Zgodnie z art. 25 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. oraz w celu uniknięcia powielania monitorowania w myśl zasady Dyrektywy 2001/42/WE w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, wpływ ustaleń planów miejscowych na środowisko przyrodnicze w zakresie: jakości poszczególnych elementów przyrodniczych, dotrzymywaniu standardów jakości środowiska, obszarach występowania przekroczeń, występujących zmianach jakości elementów przyrodniczych i przyczynach tych zmian kontrolowany będzie w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska. Wyniki prowadzonego monitoringu prezentowane będą corocznie w Raportach o stanie środowiska, wydawanych w formie ogólnodostępnej publikacji, ale źródłami danych w tym zakresie mogą też być: Wojewódzka Baza Danych (prowadzona przez Marszałka Województwa), źródła administracyjne wynikające z obowiązków sprawozdawczych lub zapisów ustawowych (decyzje, zezwolenia, pozwolenia) czy badania statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego.

Monitoring w zakresie przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ładu przestrzennego, warunków kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, zasad obsługi w zakresie infrastruktury technicznej oraz ochrony i kształtowania środowiska powinien zawierać kontrolę takich elementów jak m.in.:

- stan wyposażenia obszaru w kluczowe dla jakości środowiska elementy infrastruktury – sieć wodociągowa, sieci kanalizacji sanitarnej, deszczowej, wielkość rezerw na podstawowych urządzeniach i obiektach inżynierii,
- monitoring udziału powierzchni biologicznie czynnej - zachowanie odpowiedniego udziału powierzchni biologicznie czynnej w granicach danego terenu i działki – na podstawie dokumentacji technicznej,

Okresowe przeglądy zainwestowania terenów i realizacji ustaleń planu powinny być przeprowadzane przez organy administracji samorządowej.

Monitoring skutków realizacji ustaleń planu winien być dokonywany zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w ramach oceny zmian zachodzących w zagospodarowaniu przestrzennym oraz dokonywania oceny aktualności studium i planów miejscowych.

Oceny te winny być dokonywane przez Burmistrza Miasta Sanoka, co najmniej raz w czasie kadencji Rady Miejskiej (nie rzadziej niż raz na 4 lata). Wyniki tych ocen winny być przedstawione Radzie Miejskiej. Określona ustawowo procedura pozwoli przeanalizować i ocenić środowiskowe skutki realizacji ustaleń planu.

19. Propozycje działań minimalizujących i zapobiegających w odniesieniu do przedstawionych w prognozie potencjalnych zagrożeń środowiska związanych z realizacją ustaleń planu.

Prace nad prognozą oddziaływania na środowisko były prowadzone równoległe z pracami nad projektem planu. Wstępna identyfikacja walorów środowiskowych, rozpoznanie potencjalnych problemów środowiskowych w konfrontacji z założeniami koncepcyjnymi projektu planu pozwoliły na określenie ogólnych zaleceń mających na celu zapobieganie i ograniczenie potencjalnych, negatywnych oddziaływań na środowisko. Zalecenia te zostały uwzględnione już w trakcie prac nad projektem planu.

W projekcie planu, który jest przedmiotem niniejszej prognozy uwzględniono większość zgłoszonych na wcześniejszym etapie postulatów. Wdrożenie tych postulatów nastąpiło w formie bezpośredniej zmiany funkcji poszczególnych terenów lub poprzez wprowadzenie odpowiednich zapisów w tekście projektu planu.

W prognozie oddziaływania na środowisko nie wskazano więc rozwiązań minimalizujących lub eliminujących zagrożenia środowiska, które mogą wynikać z realizacji ustaleń planu, gdyż zastosowane rozwiązania były na bieżąco konsultowane.

Wszystkie rozwiązania zapobiegające lub ograniczające potencjalne negatywne oddziaływania na środowisko zostały przedstawione w rozdziale 13 i omówione w poszczególnych podrozdziałach, które odnoszą się do ocen w ramach poszczególnych kryteriów.

Biorąc pod uwagę zaproponowane w projekcie planu zapisy, przy zachowaniu wymagań zawartych w przepisach odrębnych, nie przewiduje się możliwości wystąpienia istotnych zagrożeń dla środowiska w wyniku realizacji jego ustaleń.

20. Propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie planu.

W trakcie opracowywania niniejszego dokumentu rozważane były rozwiązania alternatywne do zawartych w projekcie planu. Wśród rozwiązań alternatywnych rozważano:

- wariantowaniu podlegało przeznaczenie terenu znajdującego się w południowej części obszaru objętego opracowaniem pod zabudowę usługową – zgodnie z ustaleniami dotychczas obowiązującego planu miejscowego,
- wariantowaniu podlegał przebieg projektowanych dróg wewnętrznych,
- wariantowaniu podlegały parametry i wskaźniki zagospodarowania terenu takie jak wielkość udziału powierzchni biologicznie czynnych i wysokość zabudowy. Przyjęte wskaźniki kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu są wynikiem analiz mających na celu wkomponowanie nowych obiektów w otoczenie i krajobraz.

Przeznaczenie poszczególnych terenów i zasady ich zagospodarowania określone w ustaleniach projektu planu są optymalne z punktu widzenia uwarunkowań ekofizjograficznych oraz funkcjonalno-przestrzennych.

OŚWIADCZENIE *

Piotr Łapeta

Gliwice, 29.04.2022

Oświadczam, jako autor dokumentu prognozy oddziaływania na środowisko

**pn. „Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Miejscowego Planu Zagospodarowania
Przestrzennego terenu położonego w dzielnicy Zatorze m. Sanoka,
o nazwie „PŁOWIECKA - II”**

że ukończyłem jednolite studia magisterskie, a także posiadam co najmniej 3-letnie doświadczenie w pracach w zespołach autorów przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko oraz byłem co najmniej pięciokrotnie członkiem zespołów autorów przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko.

Jednocześnie jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia

Piotr Łapeta
podpis oświadczającego

*Oświadczenie opracowane na podstawie art. 74a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 2373 z późn. zm.).